

3. november 2025

Kære politikere – det er nu, vi skal sikre en stærk og forpligtende folkesundhedslov

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM) hilser med glæde og forventning velkommen, at Danmark endelig får en folkesundhedslov. Arbejdsmedicin opererer i krydsfeltet mellem sundhed og samfund – vi ser dagligt konsekvenser af ulighed i sundhed og manglende strukturel forebyggelse. Derfor er det rigtig positivt, at Sundhedsreformen lægger op til en folkesundhedslov. Det er et nødvendigt skridt i retning af en mere systematisk og strukturel tilgang til forebyggelse og lighed i sundhed.

Men: Det bekymrer os, at ansvaret for strukturel forebyggelse i så høj grad placeres hos kommunerne – uden et klart nationalt medansvar.

Forebyggelse kræver efter vores mening handling på flere niveauer – både nationalt, regionalt og kommunalt.

Vi ved, at strukturel forebyggelse virker – særligt når det gælder KRAM-faktorerne (kost, tobak og nikotinprodukter, alkohol og motion). Vidensråd for Forebyggelse har i 2024 udgivet en central rapport om strukturel forebyggelse, der understreger behovet for forpligtende indsatser *både* kommunalt og nationalt. Det må ikke blive kommunernes ansvar alene at være aktør i en ny folkesundhedslov. Kig til Norge som har erfaring på området, der er alle niveauer forpligtet i en folkesundhedslov.

Arbejds miljøets betydning for folkesundheden må heller ikke glemmes i en folkesundhedslov. Danskere tilbringer op mod 50 år af deres liv på arbejdsmarkedet. Her udsættes mange for fysiske og psykiske belastninger, som over tid kan føre til sygdom. Samtidig kan arbejde også være en kilde til sundhed og trivsel – gennem fællesskab, identitet og økonomisk tryghed. Derfor skal arbejdsplads og arbejdsmiljø tænkes aktivt ind i folkesundhedsarbejdet – både for dem i og uden for arbejdsmarkedet.

Endelig spiller det omgivende miljø en afgørende rolle for folkesundheden. Luftforurening øger risikoen for hjertekarsygdomme og kræft, og forurening af vores drikkevand og fødevarer med f.eks. pesticider, nitrat og tungmetaller kan medføre en række sygdomme og helbredseffekter. Derfor er det vigtigt at disse forhold helt overordnet indtænkes i en folkesundhedslov - i særdeleshed regulatorisk.

Vores anbefalinger:

1. En folkesundhedslov med **klare nationale mål og forpligtelser**.
2. **Forankring på tværs af niveauer** – staten, regionerne og kommunerne skal alle bidrage.
3. Husk betydningen af **miljø og arbejdsmiljø**.
4. Inddrag **ekspertviden og evidens** i folkesundhedsloven.
5. Afsæt **tid og ressourcer** – effekterne af strukturel forebyggelse kommer på lang sigt

Vi står klar med viden og erfaring – og vi opfordrer jer til at lytte. En stærk og relevant folkesundhedslov er en investering i sundhed nu og i fremtiden.

Med venlig hilsen

Mette Lausten Hansen forperson, Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin (DASAM)

Mette Lausten Hansen, overlæge (forperson)
Arbejds- og Miljømedicin
Aarhus Universitetshospital
Palle Juul-Jensens Boulevard 99
8200 Aarhus N

Email: methasen@rm.dk
Tlf: 7845 0900

Gert Frank Thomsen, overlæge (sekretær)
Arbejds- og Miljømedicinsk Afdeling
Esbjerg og Grindsted Sygehus
Engparken 1
7200 Grindsted

Email: gft@rsyd.dk
Tlf: 7918 3565